

O cykkelstyre. O kjærlighet.

Sommerbrev 2017

Det holder med syv gir.

Arne Jon Isachsen
Centre for Monetary
Economics (CME)

Triller ned fra Røa til Lysaker. Sommerens sykkelturn med endestasjon Larvik er i gang. Tar toget til Drammen. Blir likevel drøye seks mil til Åsgårdstrand – passende første etappe. Sol og fint vær. Norge på sitt beste.

I

YX bensinstasjon ved Sande er kjekk å ha. Kommer rullende inn på min 21-girs hybrid sykkel den siste dagen i mai. Sindre bak disken disker opp med Caesar Salad, dobbeltdekker brøds kive pakket i trekant-eske, med kylling, salat og riktig dressing, 59 kroner. Pluss en Imsdal vann med smak av mango, 0,65 liter, som er fin å ha i holder til den slags på sykkelen. Og en kaffe.

Fra Sande er det vel fire mil igjen på to hjul. Men etter bare to-tre tråkk er det stopp. Kjedet har kilt seg fast. Mer eksakt, mellom to av de tre tannhjulene foran. Umulig for meg å få løsnet det. Tilbake til Sindre. Vi vipper sykkelen på hodet. Sindre, som er rundt 25 år, finner frem et skrujern for å bikke løs kjedet. Det går ikke. "Er det noen sportsforretning i Sande?", spør jeg, med tanke på profesjonell bistand. Sindre svarer ikke. Men sier etter nytt forsøk: "Jeg går for rå kraft." Da gjør jeg det også. Og med nytt og smalere skrujern – og rå kraft – får vi kjedet omsider løs.

Jeg passer på å få kjedet på tannhullet i midten. Og holder det der på resten av turen. Tar ingen sjanser med et gjenstridig

kjede. Går dermed fra å ha 21 gir til å ha 7 gir. Det er i grunnen like greit. Må stå og trå litt oftere i bakkene. Men det er bare sunt, særlig for ryggen.

Siste milen – fra Nykirke – er for en sjarmøretappe å regne. Jevnt og svakt hellende nedover. Får igjen for tre tunge bakker opp etter Holmestrand. Siste biten går gjennom skogen langs havet, der stien – for det er mer sti enn vei – munner ut i gaten der Munchs hus ligger. Gult og vakkert. Klart til å ta imot besøkende.

"Jeg går for rå kraft", sier Sindre

II

Ankommer Thon hotell Åsgårdstrand – som jeg har gjort flere ganger før. Rom 111 er klart. Inn på badet en liten tur. Heldigvis smekker ikke døren igjen. For her er intet håndtak på innsiden. Og heller ikke noe vindu. Om døren hadde smekket igjen, ville jeg ha ligget tynt an. Går ikke an å vri om uten håndtak.

Forrige gang manglet det middag. Denne gangen mangler håndtak. Hva er det med Thon hotell i Åsgårdstrand og meg?

Veronica i resepsjonen finner frem et håndtak – i annen farge og fasong enn det som er på utsiden. Men det fungerer greit. Og jeg kan ta et etterlengtet bad.

Hvor i verden kan man drikke vannet fra springen? Kan fylle Imsdal-flasken min dagen etter rett fra springen – dog uten smak av mango. Bra vanntrykk og full fart ved fylling av et badekar som er dypt og langt og smalt. Husker i Kina. Der er badekarene gjerne korte og grunne. Mer til å plaske i enn til å bade i.

Herlig å kjenne seg god og sliten etter et varmt bad. Å bli gammel er hardt arbeid. Jobbe både med hodet og beina. Så langt kreftene rekker. Og litt til. For da rekker de lenger.

Om litt er middagen klar.

III

I Aftenposten denne dagen leser jeg artikkel av Frank Rossavik: “Merkel tar Europa fatt igjen”. Frank er flink. Skriver innsiktsfullt. Erkjenner når han har bommet i sine spådommer – Donald Trump vant valget.

Husker i Kina. Der er badekarene ... mer til å plaske i enn til å bade i.

Jeg har sagt det før og sier det igjen: Bruken av ordet “selvsagt” må det ikke gå inflasjon i. Fire ganger “selvsagt” i en kort avisartikkel – det går ganske enkelt ikke an.

Her er de fire:

- *Selvsagt* ville hun gi Donald Trump en sjanse.
- ... fastholdt Merkel *selvsagt* at samarbeidet med USA skal fortsette, ...
- Merkel har *selvsagt* mye mer enn forsvar i tankene.
- At tysk økonomi går godt og ledigheten er nokså lav, virker *selvsagt* også oppmuntrende.

Ta vekk “selvsagt” alle fire stedene. Hva skjer? Budskapet kommer tydeligere frem. “Selvsagt” tilfører ikke leserne noe som helst. Heller det motsatte.

IV

Så til saken – hva innebærer Trump i Det hvite hus for resten av verden? Det er et for stort tema for et lødig Sommerbrev. Men én ting tar vi med oss. Om USA skal få bedre balanse i sin handel med utlandet, må amerikanerne produsere mer og bruke mindre. Den økonomiske politikken som USAs president nå har lagt frem, fremmer ikke en slik utvikling. Eller som professor Joseph Stiglitz ved Columbia University nylig skrev:

“While Trump and his cabinet may know how to make business deals, they haven’t the slightest idea how the economic system as a

*whole works. If the administration's macro-economic policies are implemented, they will result in a larger trade deficit and a further decline in manufacturing."*¹

Én ting til. Under min sykkelturné til Larvik trekker Donald Trump USA ut av Paris-avtalen for klima. Men ikke alle liker det. California, sammen med to andre delstater, New York og Washington, har besluttet å følge opp USAs forpliktelser etter Paris-avtalen, som president Obama satte mye krefter inn på å få vedtatt. Tilsvarende har Los Angeles tatt teten for å få amerikanske byer inn på samme spor. Ordføreren i byen, Eric Garcetti, som har etablert et samarbeid med 150 andre amerikanske byer, sier dette:

*"Cities and states are already where most of the action on climate is. Our message is clear to the world: Americans are with you, even if the White House isn't.... Trump's move is going to have unintended consequences of us all doing the opposite of what the president wants."*²

V

Juni måned opprinner slik mai slutter. Sol og varme og litt vind. Frokosten på Thon

hotell i Åsgårdstrand er meget bra. Men jeg har aldri vært så god på "morgenmad", som danskene sier. Deler et rundstykke på tvers. Har skinke på og klapper sammen, med serviett rundt. Som jeg senere vil innta ved Vestfold golfbane like etter Tønsberg.

På vei inn til Norges eldste by, gjennom villastrøk, dufter det herlig og ganske stramt av nyslåtte plener. Det er ikke mer enn en god mils vei fra Åsgårdstrand til Tønsberg. Men min faste stopp ved Nøtterøy konditori, som ligger på plassen midt i Tønsberg, for en kopp kaffe, må jeg ha med meg. Kjenner litt på det. Lite liv og røre denne torsdag morgen ved ti-tiden i Tønsberg. Ser av en avis at kjøpmennene i byen klager over stagnerende omsetning og liten lønnsomhet.

Går Tønsberg Langesunds skjebne i møte? Som er blitt radert ut av det gigantiske kjøpesenteret. Brotorvet fem-seks kilometer unna? Et skrekkelig eksempel for mange småbyer i Norge.

VI

Fra Tønsberg til Sandefjord er det om lag tre mil. Som ellers på denne turen sykler jeg på småveier og egne sykkelveier. Rimelig

---

¹ <https://www.project-syndicate.org/commentary/trump-rogue-america-by-joseph-e--stiglitz-2017-06>

² Fra Los Angeles Times, <http://www.latimes.com/politics/la-na-pol-paris-states-20170602-story.html>

godt merket. Vel ankommet hvalfangerbyen drar jeg rett ned til brygga der Brødrene Berggren holder til – byens beste fiskeforretning som har levert gode varer helt siden 1911. Inntar en utsøkt lunsj på benken utenfor butikken, bestående av blekksprut med oliven, sardiner, bacalao og vårrull (med fisk). Neste gang kjøper jeg med meg et rundstykke fra Halvorsens konditori (og kanskje en halv flaske hvitvin fra Polet).

Bedre stemning i Sandefjord enn i Tønsberg. Mer liv og røre.

Bedre stemning i Sandefjord enn i Tønsberg. Mer liv og røre. Flere folk på gatene. Og mer aktivitet i forretningene. Det er i hvert fall mitt inntrykk.

VII

Fra Sandefjord til Larvik er helt topp på sykkel. Ved Hemskilen er sykkeltraseen lagt om, går nærmere sjøen, men også med bratt stigning etterpå. Her må der trilles. De lette girene mangler – og vel også kreftene.

Fra Tjodalyng til Viksfjord og Kaupang går det gjennom et vakkert landskap preget av blomster og svaberg. Inn til Larvik by, og jeg kjenner det godt i beina. Dagens vel syv mil på sykkel holder fint.

Snittfarten i det mer enn 350 mil lange sykkelrittet Tour de France er om lag 40

km/t. Og toppfarten rundt 130 km/t. Ser av speedometeret at jeg har vært oppe i 46 km/t; det var vel der det gikk så styggfort ned bakkene før Sande?

Har nådd målet for årets sykkelstur; Jensens Conditori i Kongegata i Larvik. Napoleonskake og kaffe. Meget bra varer. Like ovenfor ligger forretningen til slakter Abrahamsen. To av samme slag – ærverdige og kvalitetsbevisste kjøpmenn av den gamle skolen. Mon tro om de begge er her når jeg kommer til neste år. "Jag hoppas", som svenskene sier.

VIII

Runder av Sommerbrevet med et dikt som Nordahl Grieg (1902–1943) skrev i 1929:

CYKKELSTYRET

Det glitrer blankt i et sykkelstyre.
Nu er det juni og heggeduft.
Og unge jenter har tynde tøier
imellem sig og den lyse luft.

De går på veien med hver sin sykkel.
I taushet vandrer de, to og to.
Men bak dem driver de unge gutter
i søndagsblådress og brune sko.

Og de blir motige: Lån mig cyklen!
Det får de lov til, de unge mænd.
Blå dresser suser langs hvite hegger.
Så får hun cykkelen sin igjen.

Men nu går gutten ved hendes side,
hans djerpe plan er blitt kronet med held:
han holder taket i sykkelstyret!
Og rundt omkring er det junikveld.

Og hendes hånd er på andre siden,
den gjør et kjærtegn, en liten sving:
Vi går og holder i noget sammen!
Og begge later som ingenting.

De går på veiene ganske tause,
med hjertet fylt av hvad begge vet,
mens næven knuger det blanke nikkell.
O sykkelstyre. O kjærlighet.

12. Juni 2017

Home Page: <http://home.bi.no/fag87025/>